

ROMÁN ÉS ANGOL NYELVŰ KIVONATOK

Scrierile acestui volum s-au născut din întâmpinarea a trei proiecte de cercetare și discursuri teoretice diferite care s-au desfășurat parțial paralel în România și Ungaria, în perioada 2013–2019. Această întâlnire s-a dovedit a fi deosebit de fertilă, contribuind la o adevărată arheologie istorică și teoretică a tematicilor și figurilor culturale precum și intermediale recurente în cele două cinematografii contemporane.

Întâlnirea, existența la limită și intermediară este numitorul comun al tematicilor, al modurilor de producție ale acestor filme, precum și al metodelor și discursurilor pe care analizele acestui volum se bazează. Scrierile volumului oferă repere pentru interpretarea unor fenomene generaționale, numite de critică Cinemaul Nou Românesc și, respectiv, Noul Film Maghiar, ambii lansați la începutul anilor 2000. Însă noile grupări cinematografice ale celor două țări prezintă numeroase diferențe în ceea ce privește reprezentarea procesării trecutului și a memoriei, a relației cu tradiția cinematografică autohtonă și europeană, precum și tematizarea strategiilor de supraviețuire în condițiile crizelor din prezent. Analizele volumului țin să elucideze aceste diferențe, împreună cu cauzele istorice, politice și culturale ale acestora.

Titlul însuși se referă la o situație-limită multiplă: un hotar geografic și cultural dintre maghiar și român, Est și Vest, ambivalența relației cu tradițiile cinematografice locale și globale, limitele aspirațiilor identitare generaționale, obstacolele unei mobilității numai aparent ușoare, spațiul interimar al (auto)interpretărilor, criza prelungită a tranziției și autopsia unor societăți aflate pe pragul maturizării. Cele 12 studii ale celor patru capitole analizează aceste tematici: primul capitol discută filmele (auto)definiției culturale, aflată în relație tensionată cu mobilitatea și trecerea granițelor, concentrând în special asupra tematicii întoarcerii acasă și a întâlnirii dintre culturi diferite. Următorul capitol explorează diferențele procesării trecutului socialist, cu deosebită atenție acordată melodramelor ce reprezintă dinamicile familiale cauzate de criza unui sistem patriarhal, precum și modului alegoric al memoriei. Consecința naturală a unui trecut neprocesat este melancolia și varianta comunitară a acesteia, nostalgia, aflată în centrul discuției capitolului trei. Tematica nostalgiei muzicale deja se leagă de ultimul capitol, care tratează vizualitatea exagerată a filmelor maghiare contemporane, marcată și de tendința de a transpune expresia corporală a emoțiilor la alte niveluri ale semnificației.